

Briefadvies over de Startnota MBO afgewerkte olie

Briefadvies over de startnota voor de milieubeleidsovereenkomst (MBO) betreffende de aanvaardingsplicht voor afgewerkte olie

Datum van goedkeuring	02/02/2018
-----------------------	------------

Volgnummer	2018 05
------------	-----------

Coördinator + e-mailadres	Pieter Noens, pieter.noens@minaraad.be
---------------------------	--

Co-auteur + e-mailadres	, ,
-------------------------	--------

Minaraad
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1070 Brussel
T 02 558 01 30
F 02 558 01 31
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw
Koning Albert II Laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
4 januari 2018	K37-20180103-25746	01/K2/2018/	/
Datum	Vragen naar / e-mail	Telefoon	
2 februari 2018	Pieter.noens@minaraad.be	02 558 01 34	

Mevrouw de minister,

De Minaraad ontving op 4 januari 2018 de adviesvraag over de startnota voor de milieubeleidsovereenkomst (MBO) betreffende de aanvaardingsplicht voor afgewerkte olie. De adviestertermijn bedraagt 30 dagen.

De huidige MBO loopt ten einde op 28 oktober 2018. Voorliggende startnota vormt het startpunt van de onderhandelingen met de sector over een nieuwe en derde MBO voor afgewerkte olie en schetst de belangrijkste doelstellingen van het Vlaamse Gewest.

Inzake **inzameling** is het uitgangspunt van deze startnota te situeren bij VLAREMA, art. 3.4.6.2., waarin bepaald wordt dat de aanvaardingsplicht ertoe moet leiden dat de potentieel beschikbare hoeveelheid afgewerkte olie wordt ingezameld. Wat dat laatste betreft wordt er rekening gehouden met de hoeveelheid olie die op de markt werd gebracht en de verliezen die ontstaan door de consumptie. De huidige MBO bevat als inzameldoelstelling dat minimum 90% van de potentieel inzamelbare afgewerkte olie moet worden ingezameld.

De laatste jaren wordt er evenwel een daling vastgesteld van de ingezamelde hoeveelheid afgewerkte olie (in 2015 en 2016 respectievelijk 89% en 85%), waardoor bovenvermelde inzameldoelstelling van 90% **niet meer** wordt **behaald**. Op basis van gerichte controles, die OVAM in 2017 bij garagebedrijven uitvoerde, werd in dit verband vastgesteld dat bepaalde bedrijven (3 van de 73 gecontroleerde bedrijven) hun afvalolie (al dan niet zelf) illegaal verbranden, wat ernstige schade aan het milieu berokkent. Men zou hiermee gestart zijn vanaf het ogenblik dat de afvoer van afgewerkte olie betalend werd, wat op zijn beurt veroorzaakt werd door de dalende marktprijs voor afgewerkte olie, waarvan de evolutie immers gelijkloopt met deze van de internationale olieprijs. De voorbije jaren hebben enkele verwerkingsbedrijven hun verwerking van afgewerkte olie bovendien ook stopgezet.

In de voorliggende startnota wordt er uitgegaan van de ambitie om de inzameldoelstelling van 90% te behouden. Een belangrijk aandachtspunt dat naar voor geschoven wordt in het licht van de aankomende onderhandelingen, vormt dan ook het voorzien van bijkomende maatregelen om de inzamelingsgraad van afgewerkte olie terug te verhogen.

Inzake **verwerking** geldt vandaag volgens art. 3.4.6.2. van VLAREMA de doelstelling dat minstens 85% van de ingezamelde afgewerkte olie moet worden verwerkt door middel van regeneratie, her-raffinage of ander hergebruik, en het resterende deel maximaal wordt verbrand met terugwinning van energie. Deze verwerkingsdoelstellingen worden jaar na jaar gehaald (in 2015 en 2016 respectievelijk 99% en 94%). In voorliggende startnota wordt de ambitie meegegeven dat men de bestaande verwerkingsdoelstellingen wenst aan te houden. In tweede orde zal OVAM opvolgen of de lopende herziening van de Richtlijn 2008/98/EG aanleiding zou geven tot het formuleren van specifieke doelstellingen voor afgewerkte olie die ambitieuzer zijn.

Algemeen wenst de Minaraad vooreerst van de gelegenheid gebruik te maken om zijn **positieve waardering** uit te spreken voor de inspanningen van de betrokken partijen, die ertoe geleid hebben dat de Belgische inzamel- en verwerkingsresultaten tot de Europese top behoren. In de startnota wordt ten andere ook verwezen naar een studie van de Europese Commissie waaruit deze goede prestatie blijkt.

Inzake de **inzameling** van afgewerkte olie meent de Raad dat de oorzaak, die in de startnota naar voor wordt geschoven voor de daling van de ingezamelde hoeveelheid, (gedeeltelijk) zou moeten wegvallen door de opnieuw aantrekkende internationale olieprijs en de vooruitzichten ter zake, zoals die uit de recente berichtgeving blijken. Een en ander roept bij de Raad evenwel de vraag op hoe men de bescherming van mens en milieu (en dus de toepassing van VLAREM/A) minstens op eenzelfde peil kan houden en zo mogelijk verbeteren, ongeacht de grillige evolutie van de olieprijs. Vanuit deze optiek ondersteunt de Raad het uitgangspunt van de OVAM om de inzameldoelstelling niet te verlagen en de MBO zodanig op te stellen dat het beheers-organisme ertoe gebracht zou worden extra maatregelen te nemen. In de startnota wordt meegegeven dat men overweegt om de premies voor professionele ont-doeners op te trekken en in te zetten op meer sensibilisering. De Raad beschikt over onvoldoende elementen om de effecten hiervan in te schatten. Wanneer het illegale verbranding van afgewerkte oliën betreft, gaat de Raad er van uit dat er ook nood is aan een versterkte en risico-gebaseerde handhaving van de regelgeving door de overheid, los van de verplichtingen uit de toekomstige MBO.

Wat de **verwerking** van afgewerkte olie aangaat, stelt de Minaraad vast dat de Startnota het voornemen uitdrukt om in de toekomstige MBO de actuele verwerkingsdoelstelling op 85% te behouden (niettegenstaande deze *“jaar na jaar wordt behaald”*). De Raad stelt vast dat de afgelegde weg omtrent verwerking geleid heeft tot een Europese topospositie; de Raad vraagt om te onderzoeken onder welke condities het mogelijk zou zijn om deze reeds afgelegde weg minstens te handhaven waarbij de baten voor de sector eveneens aan bod komen, zonder enige afbreuk te doen aan de milieuaspecten.

Met de meeste hoogachting,

Mathias Bienstman,
Voorzitter